

Høringsuttalelse til Stjernøutvalget NOU 2008:3 Sett under ett

Høringsinstans: KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon

Det vises til Departementets høringsbrev datert den 28. januar 2008. KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon takker for anledningen til å levere høringsuttalelse om Stjernøutvalgets utredning (NOU 2008:3 Sett under ett).

Generelt

Den norske kirke er en viktig samfunnsinstitusjon og en bærer av kulturelle og religiøse verdier. For å utføre sitt oppdrag og sitt samfunnsoppdrag er Den norske kirke avhengig av høyt kompetent personell innenfor teologi/kristendom, kirkebygg, formidling/pedagogikk osv. Vi vil innledningsvis minne om dette, da kirken ikke nevnes i utredningen selv om andre sektorer som har særlig samfunnsmessig ansvar, f.eks. skolesektor og helsesektor, er behandlet spesielt.

KA er i hovedsak enig i utredningens situasjonsbeskrivelsen og de målsettinger som uttrykkes. KA ser imidlertid flere forhold ved utvalgets forslag som kan gjøre kirkelige utdanninger utilsiktet skadelidende dersom de ikke hensyntas spesielt.

Små fag og fagmiljøer (Kap 11 og 12)

Utredningens fokus på effektivisering og styrking av fagmiljøer skaper spesielle utfordringer for små fag. KA er glad for at dette gis oppmerksomhet i utredningen.

KA vil påpeke at eksemplifiseringen av "små fag" ikke inkluderer de kirkelige fagene. Mange av disse er pr i dag svært små (fra 1-10 nye studenter pr år). Dette gjør kirkelige fagmiljøer og utdanninger svært sårbare.

Prinsipielt har de kirkelige fagene også en annen karakter enn de fagene utredningen nevner, ved at flere kirkelige fag er yrkesutdanninger som samfunnet trenger. Dette gjelder utdanning til kateket, diakon og kirkemusiker. KA er opptatt av at tenkingen om "små fag" også må overføres til slike yrkesrettede små fag, og at de kirkelige utdanningene inkluderes i dette og får en spesiell beskyttelse. Dette kan bidra til å sikre at Den norske kirke kan opprettholde et høyt kompetansenivå og fortsette å være en betydningsfull kultur- og samfunnsaktør. KA støtter utvalgets forslag om en prosess med sikte på klarere ansvarsdeling i forhold til små fag, inkludert en kartlegging av dette (Kap 12.5, s 129). Vi ber om at kirkelige fag blir ivare tatt i dette arbeidet.

Private utdanningsinstitusjoner og små utdanningsinstitusjoner

Den norske kirke er i en spesiell situasjon i forhold til andre offentlige sektorer ved at mer enn halvparten av de utdanningsinstitusjonene som gir kirkelig utdanning er små og private, og at flere av de kirkelige utdanningene *kun* gis ved private utdanningsinstitusjoner. Sammen med at fagene i seg selv er små, betyr det at fagene får en tredobbel sårbarhet.

KA er derfor bekymret for fremtiden til disse fagene og utdanningsinstitusjonene, og vil oppfordre til at de kan få spesiell oppmerksomhet slik at eventuelle endringer ikke rammer Den norske kirke og de kirkelige utdanninger på en utilsiktet måte.

De fleste av de statlige utdanningsinstitusjonene som omtales som "små" (dvs *for små*), for eksempel høgskolen i Nesna, er større enn flere av de private utdanningsinstitusjonene som gir kirkelig utdanning. Dette er et svært viktig faktum, som ikke omtales. Vi opplever dette som en mangel i rapporten, og vi synes det er bekymringsfullt at det ikke gjøres analyser av hvordan forslagene til endringer vil påvirke de disse utdanningsinstitusjonene.

Et av forslagene er en finansiering som i sterkere grad "belønner" fullført grad enn fullførte studiepoeng. KA vil uttrykke usikkerhet på om dette er en god løsning. Det vil vanskeliggjøre samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, noe det er de små utdanningsinstitusjonene har mest utbytte av. I vår sektor vil dette ramme mange studenter som bygger opp sin utdanning med kurs fra ulike institusjoner, gjennom samarbeid mellom disse. Vi oppfatter dette primært som en styrke, ved at institusjonenes ulike profil vil komme studentene til gode og at fagmiljøene kan bygge opp mer spesialisert kompetanse, selv om de er små.

Behov for fleksibilitet

Et sentralt tema i utredningen er behovet for en innstramming i forhold til fag og studieretninger. Den norske kirke er inne i en periode med mange store endringer. Dette fører blant annet til at kvalifikasjonskravene for kirkelige stillinger pr i dag er uklare. De kirkelige utdanningene er derfor i endring og inne i en slags utprøvningsfase. På denne bakgrunn er KA opptatt av at endringer i struktur og finansiering må sikre at utdanningsinstitusjonene har praktisk og økonomisk mulighet til å ta risiko med hensyn på å utvikle fag i nye retninger.

Etter- og videreutdanning

KA er glad for utvalgets tydelige stadfesting av at høyere utdanning skal være et offentlig ansvar. Vi deler utvalgets synspunkt om at dette er sentralt for at Norges høye kompetanse- og utdanningsnivå kan opprettholdes og utvikles. Også for Den norske kirke er det avgjørende at et høyt kompetansenivå opprettholdes. For en sektor med begrensede midler er det avgjørende at utdanningene er offentlig finansiert.

Utredningen omtaler i liten grad etter- og videreutdanning. Når den likevel understreker betydningen av livslang læring, savner KA en utredning av dette. Når livslang læring er en offentlig målsetting, mener KA det er naturlig at dette bør få økonomisk betydning. I dag er etter- og videreutdanning i hovedsak arbeidsgivers ansvar. Det vil si at ansatte i "rike" virksomheter favoriseres mens ansatte i virksomheter med begrenset økonomi – som Den norske kirke – får mindre mulighet for videre kompetanseutvikling.

KA mener at det offentlige bør ta et utvidet ansvar for etter- og videreutdanning og ber om at en viss andel av de offentlige bevilgningene til utdanning øremerkes etter- og videreutdanningstiltak.